

AAB-001-002609 Seat No. _____

B. S. W. (Sem. VI) (CBCS) Examination

March / April – 2016

BSWCC-604 : Urban Development

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 002609

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70]

1 નિબંધાત્મક પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (કોઈ પણ એક) **10**

- (1) નગરની વ્યાખ્યા આપી નગરસમાજના લક્ષણોની ચર્ચા કરો.
- (2) નગરનો અર્થ આપી નગરના પ્રકારોની વિસ્તારથી ચર્ચા કરો.

2 મુદ્દસર જવાબ આપો : (કોઈ પણ ચાર) **20**

- (1) રહેણાણની સમસ્યાની અસરો જણાવો.
- (2) શહેરીકરણના કારણો જણાવો.
- (3) નગર સમાજશાસ્ત્રનું મહત્વ.
- (4) ગંદાવસવાટ માટે જવાબદાર કારણો.
- (5) શહેર સમુદાય વિકાસમાં સમાજકાર્યકરની ભૂમિકા.

3 ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (કોઈ પણ પાંચ) **10**

- (1) નગર પાલિકાના રચનાત્મકીય અંગો જણાવો.
- (2) નગર પાલિકાના કાર્યો જણાવો.
- (3) મહાનગરોમાં થઈ રહેલું ‘બ્યુટિફિકેશન’

- (4) નગર આયોજનમાં દુરંદેશીપણાનો અભાવ સમજાવો.
- (5) નગર સમુદ્ધાયોમાં અનૌપચારિક સંગઠનો કોને કહેવાય ?
- (6) ગંદાવસવાટો દૂર કરવા સરકારની યોજના વર્ણવો.

4 એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો : (કોઈ પણ દશ) **10**

- (1) G.U.D.M.નું પૂરું નામ આપો.
- (2) લોક સંચારના માધ્યમો ક્યા ક્યા છે ?
- (3) સંકલિત બાળ વિકાસ યોજનામાં કઈ વયજૂથના બાળકોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (4) JNNURMનું પૂરું નામ આપો.
- (5) G.M.F.B.નું પૂરું નામ આપો.
- (6) ભારતમાં રહેઠાણાની સમસ્યાનું સ્વરૂપ કેવા પ્રકારનું છે ?
- (7) શહેરી આવાસ યોજના માટે વપરાતા PPPનું પૂરું નામ આપો.
- (8) કાઉન્સેલર કોને કહેવાય ?
- (9) રાજીવ આવાસ યોજનાનું ધ્યેય જણાવો.
- (10) નગર પાલિકાના રચનાતંત્રીય અંગો જણાવો.
- (11) 'કસબા' કોને કહેવાય ?

- (1) નગરની વસ્તી શેમાં રોકાયેલી હોતી નથી ?
- (A) વ્યાપાર (B) ઉદ્ઘોગ
 (C) ધંધો (D) કૃષિ
- (2) શહેરમાં કઈ ત્રણ મુખ્ય ખાસિયતો જોવા મળે છે ?
- (A) ઔપચારિકતા-અનેકવિધતા-ધનતા
 (B) ધનતા-સુસંગતતા-કદ
 (C) કદ-ધનતા-અનેકવિધતા
 (D) અનેકવિધતા-ઔપચારિકતા-કદ
- (3) કેટલી વસ્તીવાળા નગરોને ભાજાનગર તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) 10 લાખ સુધી (B) 9 લાખ સુધી
 (C) 10 લાખ વધુ (D) 8 લાખ સુધી
- (4) બહારના માણસોને પોતાનામાં સમાવી લેવાની શહેરની ક્ષમતાને કઈ લાક્ષણીકતા તરીકે ઓળખવાવી શકાય ?
- (A) સ્થાનિક પુથકતા
 (B) સામાજિક ગતિશીલતા
 (C) સામાજિક અનેકવિધતા
 (D) સામાજિક સહિષ્ણુતા
- (5) નગરપાલિકાનો બંધારણીય કાયદો ક્યારે અમલમાં મૂકવામાં આવ્યો ?
- (A) 1 જૂન 1992 (B) 1 ઓગસ્ટ 1993
 (C) 1 જૂન 1993 (D) 2 માર્ચ 1991

- (6) વચ્ચગાળાના વિસ્તાર ભાટે શેની રચના કરવામાં આવી છે ?
- (A) નગર પંચાયત (B) ખુનિસિપલ કાઉન્સિલ
(C) ખુનિસિપલ કોર્પોરેશન (D) એક પણ નહીં
- (7) ભારતમાં નગરના સામાજિક સર્વેક્ષણના પ્રણોત્તા કોણ છે ?
- (A) જે. એફ. બાલાસરા (B) ડી.આર.ગાડળીલ
(C) વિલ્સન (D) એક પણ નહીં
- (8) શહેરીની વ્યાખ્યા આપવાના પ્રયાસમાં પુજ્ઞ શાહી બગાડવામાં આવી છે.
- આ વિધાન કોણે કહેલ છે ?
- (A) શ્રીનિવાસ (B) ભમફર્ડ
(C) કિંગસ્ટેન ઐવિસ (D) ડે. લલિત પ્રસાદ
- (9) ભારતમાં સૌથી મોટું મહાનગર ક્યું છે ?
- (A) દિલ્હી (B) અમદાવાદ
(C) હૈદરાબાદ (D) મુંબઈ
- (10) સામાજિક કાર્યકરના કેન્દ્રમાં કોણ હોવું જોઈએ ?
- (A) સ્થળ (B) સમસ્યા
(C) સેવાર્થી (D) એક પણ નહિં

(11) રાજકોટ મહાનગરપાલિકાના કમિશનર કોણ છે ?

- (A) અજયભાઈ ભાડુ (B) દિનેશ બ્રહ્મભંડ
(C) વિજય નેહરા (D) એચ.પી.સિંગ

(12) રાજીવ આવાસ યોજના માટે કેટલી રકમ ફાળવામાં આવી છે ?

- (A) 1240 કરોડ (B) 1273 કરોડ
(C) 2200 કરોડ (D) 1270 કરોડ

(13) મહાનગરપાલિકાના સર્વોચ્ચ વિકાસના વાહક તરીકેની ભૂમિકા કોણી છે ?

- (A) કલેક્ટર (B) મેયર
(C) પોલીસ (D) કમિશનર

(14) શહેરી ગરીબોને રહેઠાણ માટે વ્યાજમાં સબસ્ટાઇ યોજના ક્યારે અમલમાં આવી ?

- (A) 2008 (B) 2005
(C) 2007 (D) 2006

(15) નાના શહેરી વિસ્તાર માટે શેની રચના કરવામાં આવી છે ?

- (A) નગર પંચાયત (B) ખુનિસિપલ કોર્પોરેશન
(C) ખુનિસિપલ કાઉન્સિલ (D) એક પણ નહીં

(16) પ્રદૂષણના મુખ્ય પાસા ક્યા છે ?

- (A) ભૌતિક (B) સામાજિક
(C) (A) અને (B) (D) વાતાવરણ

(17) નીચેનામાંથી નગર સમાજનું લક્ષણ જણાવો.

- (A) સ્થાનિક પૃથકતા (B) સૈચિક મંડળો
(C) વ્યક્તિકરણ (D) ઉપરના બધા જ

(18) નીચેનામાંથી અનૌપચારિક સંગઠન જણાવો.

- (A) પડોશ જૂથ
(B) રાજકીય સંગઠન
(C) વૃદ્ધોનાં જૂથો
(D) ઉપરના બધા જ

(19) વસ્તીના આધારે નગરના પ્રકાર કેટલા છે ?

- (A) બે (B) ચાર
(C) ત્રણ (D) પાંચ

(20) શહેર નવી નવી પ્રથાઓનું કેન્દ્ર છે. - આ વિધાન કોણો આખ્યું છે ?

- (A) ઓગબન નિમકોફ (B) મેકાઈવર અને પેજ
(C) શ્રીનિવાસ (D) એક પણ નહીં

ENGLISH VERSION

1	Answer the essay type question : (any one)	10
	(1) Give the definition of urban and discuss its characteristics.	
	(2) What is the meaning of urban ? Discuss in detail types of urban.	
2	Give the answer pointwise : (any four)	20
	(1) Give the effects of residential problem.	
	(2) Give the reasons of urbanization.	
	(3) Explain importance of urban sociology.	
	(4) Describe causes of slum area.	
	(5) A role of social worker in urban development.	
3	Give the answer in short : (any five)	10
	(1) Describe role of community mobilizer in Urbanization.	
	(2) State the functions of Nagar Palika.	
	(3) ‘Beautification’ in metropolitan cities.	
	(4) Explain the lack of foresightedness in urban planning.	
	(5) In urban community what are informal organization called ?	
	(6) Describe government policy for slum area.	

4 Answer in one or two sentences : (any ten) 10

- (1) Give the full form of G.U.D.M.
- (2) What are the medium of mass communication ?
- (3) How many years of children in Integrated Child Development Scheme ?
- (4) Give the full form of JNNURM.
- (5) Give the full form of G.M.F.B.
- (6) What kind of problems occurs in forming of residential in India ?
- (7) Give the full form of PPP used for Urban Housing Scheme.
- (8) Who is called counsellor ?
- (9) What is the purpose of Rajiv Aavas Yojana ?
- (10) Describe role of community mobilizer in urbanization.
- (11) What is meant by 'Kasaba' ?

5 M.C.Q. : 20

- (1) Population of town is not engaged in
 - (A) Trade
 - (B) Industry
 - (C) Business
 - (D) Agriculture
- (2) Which are the three main features in city ?
 - (A) Formal – Variant – Density
 - (B) Density – Compatible – Size
 - (C) Size – Density – Variant
 - (D) Variant – Formal – Size

- (3) How many population should be in urban for identifying as a municipality ?
- (A) 10 lakh (B) 9 lakh
- (C) Above 10 lakh (D) 8 lakh
- (4) What are the characteristics that include outsiders in the city in regard to capacity ?
- (A) Local apart
- (B) Social mobility
- (C) Social variant
- (D) Social tolerance
- (5) When did the Constitutional law of the municipality come into effect ?
- (A) 1st June, 1992 (B) 1st August, 1993
- (C) 1st June, 1993 (D) 2nd March, 1991
- (6) What has been the formation of intermediate area ?
- (A) Nagar Panchayat
- (B) Municipal Council
- (C) Municipal Corporation
- (D) None of these
- (7) Who is the founder of socio survey of urban in India ?
- (A) J.F. Balasara (B) D.R. Gadgil
- (C) Willson (D) None of these

- (8) "There is wasting lot of ink in attempting to give definition of Urban" – Who has given this statement ?
- (A) Shrinivas (B) Mumfurd
- (C) Kingsle Davis (D) Dr. Lalit Prasad
- (9) Which is biggest metropolitan city in India ?
- (A) Delhi
- (B) Ahmedabad
- (C) Hyderabad
- (D) Mumbai
- (10) Who will be the centre of social worker ?
- (A) Place (B) Problem
- (C) Service (D) None of these
- (11) Who is commissioner of Rajkot Municipal Corporation ?
- (A) Ajaybhai Bhadu
- (B) Dinesh Brahmbhatt
- (C) Vijay Nehra
- (D) H.P. Singh
- (12) How much amount is contributed in Rajiv Aavas Yojana ?
- (A) 1240 crore (B) 1273 crore
- (C) 2200 crore (D) 1270 crore

- (13) In all over development of Municipal Corporation who plays an important role ?
- (A) Collector (B) Mayor
(C) Police (D) Commissioner
- (14) For the residence of poor people of city when was Interest Subsidy Yojana implemented ?
- (A) 2008 (B) 2005
(C) 2009 (D) 2006
- (15) What was created for small urban areas ?
- (A) Nagar Panchayat
(B) Municipal Corporation
(C) Municipal Council
(D) None of these
- (16) Which factor responsible for pollution ?
- (A) Physical (B) Social
(C) (A) and (B) (D) Atmosphere
- (17) From below which is the characteristics of social town ?
- (A) Local apart (B) Voluntary body
(C) Personalization (D) Above all
- (18) From below which is an informal organization ?
- (A) Neighbour group (B) Political group
(C) Aged group (D) Above all

(19) How many types of urban according to population ?

(20) "Town is new practice centre" – who gave this statement ?

- (A) Aurgben Nimcoff (B) Macaiver and Page
(C) Shrinivas (D) None of these